SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 150. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 8, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го СЕРПНЯ 1990 Ч. 150. РІК XCVII

ЗАКІНЧИЛАСЯ ПЕРША СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УССР

Київ. — Тут в п'ятницю, 3-го серпня, закінчила свою працю перша сесія Верховної Ради України, що трива ла від 15-го травня.

Головним підсумком останнього дня праці сесії стало ухвалення закону про економічну самостійність УССР.

Цього ж дня кілька урядо вих осіб були призначені на такі пости: Костянтин Масик — перший заступник голови Ради Міністрів УС-СР з питань Чорнобиля, Віталій Васильченко — міністер праці, Іван Зязюн — міністер народної освіти, Володимир Пархоменко — міністер вищої та середньої спеціяльної освіти, Георгій Готовчиць — голова Державного комітету з питань захисту населення від наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС, Гусаков — голова Державного комітету з питань будівництва та архітектури. В наслідок голосування не затверджені: Роман Шпека на посаді міністра деревообробної промисловости та Микола Жулинський на пості міністра культури.

Спроба апаратної більшости утворити комісію для підготови нової конституції у складі переважно голів обласних рад закінчилася невдачею (за статистикою серед голів обласних рад є понад 50 відсотків секретарів обласних комітетів Компартії). Більшість демократичних депутатів відмовилися працювати у складі такої комісії і заявили про свій намір працювати над альтернативним проєктом конституції.

Наприкінці роботи сесії представники Народної Ради намагалися зачитати заяву із закликом розпочати другу сесію не 1-го жовтня, а 1-го вересня, оскільки на першій сесії депутати не вирішили чимало важливих проблемних питань. Проте оголосити заяву консерватисти не дали, повідомивши, що сесія закінчена і вилучивши мікрофони.

У Вашінґтоні відзначено ТПН

Вашінґтон. — Тут в середу, 18-го липня, в будинку Рейбирна, відбулося відзначення Тижня Поневолених Націй, що його очолювали конгресмени Б. Соломон з Ню Йорку і Д. Гертел з Мишиґену. В другій половині програми конгресмена Соломона викликано у важливій справі і його заступив голова Комітету Тижня Поневолених Націй проф. Лев Добрянський.

Уряд ЗСА репрезентував секретар ветеранських справ Едвард Дервінскі, який позитивно коментував розвиток подій в Центральній і Східній Европі та в СССР. Він підтвердив правильність концепцій, які лягли у закон Тижня Поневолених Націй, що його в 1959 році підписав президент Двайт Айзенгавер.

На Союзівці виступить квартет ім. Леонтовича

В неділю, 12-го серпня, в 3-ій год. по полудні, в залі „Веселка" на Союзівці виступить струнний квартет ім. Леонтовича з Києва. Він відомий не тільки в Україні, але й поза її межами. До Америки цей колектив запрошений втретє. Учасники квартету — музиканти високого професійного рівня. Вони є викладачами Київської консерваторії і грають на старовинних інструментах відомих італійських майстрів. Вступ — 5 дол. від особи.

750 ЛІКАРІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В УРОЧИСТОМУ ВІДКРИТТІ III КОНҐРЕСУ СФУЛТ

Вид на сцену оперного театру в Києві під час відкриття світового з'їзду лікарів (фото: ред. О. Кузьмович)

Київ (О. Кузьмович). — У суботу, ввечорі, 4-го серпня, тут у Київському державному академічному театрі опери і балету ім. Т. Шевченка відбулося урочисте відкриття III Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств — першого в Україні, в якому взяло участь 250 лікарів із різних країн Заходу та Европи і 307 з Києва.

Українські лікарі з Австралії, Аргентини, Англії, Бразилії, Венесуелі, Болгарії, Канади, Німеччини, Польщі, Італії, Франції, Чехо-Словаччини, ЗСА і Югославії приїхали сюди із своїми родинами — в тому 250 лікарів з українського туристичного бюра „Сковп" і 50 лікарів з бюра „Браво", а лікарі з европейських країн, переважно — індивідуально. Більшість з них прибула вже в п'ятницю, 3-го серпня, різними шляхами, в тому два літаки були зарезервовані лише для України.

Після оглядин столиці України в ранніх годинах, усі зібралися по полудні в оперному театрі ім. Т. Шевченка, де о год. 5-ій по полудні 36 лікарів — представників з усіх країн та України, як також відпоручники уряду ввійшли врочисто на сцену та зайняли місця, а міністер здоров'я УС-СР Юрій Спіженко привітав конгрес та покликав до слова голову СФУЛТ і співорганізатора конгресу д-ра Ахіля Хрептовського. У своєму зворушливому слові д-р А. Хрептовський підкреслив, що це вперше в історії України зустрічаються українські лікарі, розсіяні по всьому світу, на своїй рідній землі і то в такому знаменному для України часі, коли тут засідає Верховна Рада України, що своєю деклярацією проголосила суверенітет України. Він висловив думку, що хоча під час конгресу будуть різні погляди — одне для всіх однакове, що в кінцевій меті ми всі — за вільною наукою, за свободою слова й думки, за повну самостійність українського народу.

Цей III Конгрес СФУЛТ започаткував нову еру в історії дії українських лікарів, зорганізованих у своїх професійних товариствах, бо — як сказав голова СФ-УЛТ — „всі ми належимо до одного народу". Вкінці д-р Хрептовський склав подяку міністерству охорони здоров'я України, урядовим чинникам, що допомогли у такому численному приїзді українських лікарів з усіх усюдів, а за організаційну і фінансову допомогу туристичному бюрові „Сковп" і Світовій Федерації Українських Кооператив у ЗСА.

Далі слова привітання передав голова Ради Міністрів УССР Віталій Масол, підкреслюючи при тому, що тут у цій залі сидять поруч лікарів делегати українського народу, який проголосив свою суверенність. Він висловив надію на щирі взаємини і співдіяння, щоб Україна із члена СССР перетворилася в молоду квітучу Україну.

Голова СФУЛТ д-р А. Хрептовий (зліва) із заступником міністра охорони здоров'я України А. Сердюком.

Міністер охорони здоров'я Ю. Спіженко ствердив, що конгрес лікарів — це перша велика зустріч на фоні суверенної України. Він дякував лікарям за допомогу жертвам катастрофи в Чорнобилі, особливо згадуючи д-ра Зенона Матківського і його дружину Надію, а також українських письменників — Івана Драча, Володимира Яворівського і Дмитра Павличка, які поширили правду про трагедію в Чорнобилі серед людей Заходу, а в першу чергу серед українців у діяспорі. Від Т-ва „Україна" вітав учасників конгресу його голова Володимир Бровчен-

(Закінчення на стор. 3)

ПРОГОЛОСИЛИ БОЙКОТ ІРАКУ

Вашінґтон. — У понеділок, 6-го серпня, Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй винесла рішення про торговельний та фінансовий бойкот Іраку та окупованого ним Кувайту, поставивши також вимогу негайно відтягнути війська з Кувайту. Тако заборонється країнам-членам ООН купувати нафту в Іраку та в окупованого ним Кувайту і втримувати будь-які торговельні стосунки з цими країнами. Цю заборону підтримало 13 із 15 країн-членів Ради Безпеки ООН, включно із п'ятьма постійними членами цієї Ради — Англією, Китаєм, Францією, СССР і ЗСА. Здержалися від голосування Ємен і Куба.

Офіційні чинники Англії та ЗСА заявили, що їхні країни є готові зайнятися організуванням міжнародної морської блокади Іраку та в той спосіб примусити країни-члени ООН до виконання рішень Ради Безпеки. Одначе вони відразу підкреслили, що в найближчому майбутньому обмежатся тільки до звернення до Туреччини та Савдійської Арабії закрити нафтопроводи, що проходять крізь їхні території з іракських рафінерій. Замкнувши ці нафтопроводи можна позбавити Ірак майже 90 відсотків експорту його нафти.

Аналітики ствердують, що ЗСА правильно підходять до цієї складної ситуації, не почінаючи військових акцій, а наголошуючи економічно-фінансову бльокаду Іраку.

Продовжується цензурування програм

Київ. — До комісії Верховної Ради УССР з питань гласности та засобів масової інформації днями надійшов лист від працівників Державного Комітету Телебачення та Радіомовлення України, у якому сказано, що 7-го квітня цього року востаннє передано публіцистично-музичну програму „Три кольори".

Керівники згаданого комітету без будь-якого пояснення заборонили передачу цієї програми, відомої своєю незалежністю і послідовністю в обороні плюралізму думок, оперативністю у поданні інформації. У програмі „Три кольори" регулярно брали участь народні депутати України з Демократичного Бльоку. Програма народилася з ініціятиви молодих працівників Держтелерадіо УССР та республіканського радіомовлення для закордону.

Автори звернення підкреслюють, що саме з цією програмою вони зв'язували своє майбутнє у радіожурналістиці, тому звертаються до членів постійної комісії з питань гласности та засобів масової інформації при ВР УССР з проханням допомогти у відновленні цієї програми. Заяву підписали старші редактори Андрій Дерепа, Дмитро Понамарчук і редактор Родеслав Чумак.

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

Ню Йорк. — Окружна Управа СУА влаштовує в неділю, 19-го серпня, одноденну прогулянку на Союзівку на День Союзянки. В програмі імпрези: Служба Божа, спільний полуденок, о год. 2-ій по полудні — мистецька програма. Автобус з Ню Йорку, 108 Друга авс., виїздить о год. 7:30 ранку. Замовлення приймає Анна Рак, телефон: (212) 355-6038 (від 6-ої до 10-ої вечора). Ціна квитка на автобус 18 дол. у дві сторони.

Конкретизується плян поїздки спортовців в Україну

Нюарк (О. Твардовський). — У „Спортових Вістях" „Свободи" в числі 3-го липня інформувалося про наради, що відбулися на Союзівці між представниками УСЦАК і Української Спортової Асоціяції в Україні. Саме на цих нарадах було договорено, що збірні УСЦАК з футболу, жіночої і чоловічої відбиванки, тенісу, плавання і шахів, разом біля 60 осіб візьмуть участь в турне на Україну у святкуваннях 80-річчя СТ „Україна" у Львові. Початковий плян передбачав, що ця історична поїздка відбудеться у вересні 1991 року. Цими днями наспів лист до голови УСЦАК Мирона Стебельського від Виконавчого Комітету Львівської Обласної Ради народних депутатів і Комітету Фізичної Культури і Спорту, в якому, між іншим, сказано, „Вельмишановний пане голово, приємно нам ще раз відзначити, що плідна турбота українських клюбів в Америці призвела до так добре організованого турне „Карпат", яке, сподіваємось, покладе гарний початок нашої дальшої співпраці і приятельства. Згідно нашої попередньої домовленості повідомляємо Вас, що пропозиція відзначити у 1991 році 80-річчя СТ „Україна" у Львові прийнята на другу половину червня. Приступаємо до складання організаційного комітету і програми спортивних змагань та видавничої діяльності. З цієї нагоди передбачається видати спеціяльну ухвалу виконкому Львівської Обласної Ради наро-

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ З К. СТЕЦЕНКОМ ТА Ю. ДЗУНДЗОЮ

Керґонксон, Н.Й. — Тут в суботу, 11-го серпня, о год. 8:30 вечора на Союзівці у залі „Веселки" відбудеться зустріч з мистцем-скрипалем, композитором і співорганізатором фестивалю „Червона Рута" Кирилом Стеценком і американським українсько-американським актором Юрієм Дзундзою.

„Зустрічі" — Новий журнал українців у Польщі

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Головний редактор нового літературно-політичного журналу „Зустрічі" в Польщі Мирослав Чех дивує нас від першого погляду своєю молодістю — але коли провадимо з ним розмову, то він невимовно поважний, діловий і ніяк не відповідає ментальністю до своєї зовнішності.

М. Чех в редакції під час інтерв'ю

У нього в руках перше число грубого журналу „Зустрічі" українською мовою, але рівночасно є таке саме видання польською, хоча не точно із однаковим змістом. На жаль, наш гість не може нам залишити для редакції цієї нової „ластівки" з Польщі, бо вже порозадавав усі примірники, а ці, що' мас, останні. Отже ми зразу питаємо, де можна цей журнал замовити і діста ємо адресу, яку подаємо також для наших читачів „Zustricz!" ul. Waszyngtona 33/5,04-026 Warszawa, Polska.

Як звичайно тепер, коли у нас в руках якесь нове видання, питаємо, який воно дістало відгук і як до того прийшло, що він появився.

— „Перший відгук на „Зустрічі" дуже добрий, — відповідає М. Чех. Хоча може дивується, що його почали видавати українські студенти в Польщі, але пос лідовности у нас не бракує, бо вже від п'яти років видає мо журнал, але першу він був малий та не мав таких амбіцій. Останній рік однак із його політичними подіями змінив зовсім ситуацію, а ще зокрема після того, як польський уряд офіційно прийняв українську делегацію з Богданом Горинем на чолі, і парляментаристи спільно обговорили українсько-польські стосунки".

— „А хто засадничо тепер відповідає за цей побільшений журнал та ще у двох мовах?" — питаємо.

— „Частину фондів дістаємо від спілки польських студентів в рамках якої діє

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

БРАЗИЛІЙСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО закордонних справ підтвердило вістку, що провідник Африканського національного конгресу Нелсон Мандела прийняв запрошення на відвідини до Бразилії. Бразилія, яка є португальськомовною країною, від деякого часу почала поширювати свої торговельні співпрацю з колишніми португальськими колоніями Анголею та Мозамбіком, які раніше були охоронцями для членів АНК. Відвідини Н. Манделі запляновано на вересень.

РЕЧНИК КУБИНСЬКОГО уряду категорично заперечив японські вістки, що президент Куби Фідель Кастро звернувся з проханням до Японії влаштувати йому в листопаді приватну зустріч з президентом Джорджем Бушем. Обидва державні мужі перебуватимуть в листопаді у Японії на величавих святкуваннях коронації імператора Акігіто. Спостерігачі в Токіо настоюють, що вістки були правдивими, одначе Білий Дім пропозицію приватної зустрічі відкинув через необережне виявлення такої можливости засобам масової інформації.

ПРЕЗИДЕНТ СИРІЇ Гафез аль-Ассад, тавруючи напад Іраку на Кувайт, у своєму публічному виступі також підкреслив і те, що Багдад послуговується „законами джунглів". „Якщо б кожна країна силою нав'язувала свої незаконні погляди іншим країнам, то тоді весь світ уподібнився б до джунглів". Ці слова президента Гафеза аль-Ассада цитовано у вістках іранської телевізійної передачі. Тим часом, перебуваючи на відвідинах у Дамаску, столиці Сирії, іранський міністер закордонних справ Алі Акбар Велаяті також скритикував нищівний напад Іраку на Кувайт. Він підкреслив і той факт, що „коли тому десять років Ірак напав на Іран, ми перед цілим світом заявляли, що коли не буде реакції на цей напад Іраку, то його наслідки відіб'ються в майбутньому на інших країнах".

РАДА БЕЗПЕКИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ Об'єднаних Націй винесла рішення-заборону на купівлю нафти з Іраку та окупованого Кувайту. Ця заборона буде також відноситися до інших торговельних і фінансових стосунків з цими країнами. Представник ЗСА Томас Пікерінг заявив, що коли дійде до голосування над цією справою, то на його думку вислідь будуть такі ж, як були минулого тижня, коли голосували члени Ради Безпеки над натаврованням Іраку за його інвазію на Кувайт. Тільки Ємен, єдина арабська країна, стрималася від участи в тих голосуваннях. Китай дав позитивні натяки на те, що як один із п'яти постійних членів Ради Безпеки з правом вето, не буде його в цьому випадку вживати.

НОВЕ КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство подало до відома, що тайфун та повені в надбережних провінціях південного Китаю спричинили страшну руїну, а жертв у людях досі нараховано 108 осіб. Ці нещастя навістили провінції Ґвангдонг і Фуджіян минулого тижня, а офіційні звідомлення з головної квартири державної станції контролі повеней повідомляють, що в цих двох провінціях вода залила 695,000 акрів орного поля та знищила 25,200 житлових будинків.

В АМЕРИЦІ

ВИСЛІДИ ДОСЛІДЖЕНЬ, які почалися рік тому, вказують на високий рівень смертности новонароджених дітей в ЗСА. Щороку в країні помирає понад 40,000 немовлят, 10,000 з яких могли б бути вилікувані. Покращання лікарської обслуги вагітних жінок може запобігти різним дефектам, яким підлягає 100,000 дітей. Число смертности новонароджених в Америці перевищує відповідну кількість 19-ти інших країн, серед яких знаходиться Сингапур та Східня Німеччина. Звіт досліджень, який проводила спеціяльна група при Білому Домі на чолі з асистентом секретаря охорони здоров'я та обслуги населення д-ром Джеймсом Мейсоном закликає Адміністрацію президента Джорджа Буша виділити додаткових 500 міл. дол. на рік, щоб зменшити смертність новонароджених.

НА ОСТАННЬОМУ ЗАСІДАННІ перед літньою перервою Сенат схвалив законопроєкт про надання понад чотирьох більйонів долярів протягом наступних п'яти років на боротьбу з АІДС, покращення діяльности летовищ та побудову транспортової системи Емтрек. Схвалений законопроєкт був переданий на затвердження президентові Джорджові Бушеві. Законопроєкт на боротьбу з АІДС був названий ім'ям хлопчика з Індіяни, який помер від цієї хвороби, „Раян". Згідно з цим законопроєктом, гроші підуть до міст з 2,000 випадками захворювання. На першому місці знаходиться місто і стейт Ню Йорк та вже в наступному році вони отримають 150 міл. дол. Каліфорнія із Сан Франсиско та Лос Анджелесом отримають 130 міл. дол. Фінансування системи транспортації включає 11 міл. дол. на завершення Емтрек лінії між Олбані та Пенн стацією в Ню Йорку, три мільйони долярів — на контролерів летовищ ім. Кеннеді, Ля Ґвардія та Нюарк.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ майже одноголосно затвердила законопроєкт, що надає право летовищам встановити новий податок на квитки, що досягатиме 12 дол. Цей податок був запропонований Адміністрацією президента Джорджа Буша з метою покращення роботи та розбудови летовищ в країні. За останні 15 років в Америці не було збудовано ані одного великого летовища, в той час, коли кількість подорожуючих збільшується з кожним роком. Звичайно, що законопроєкт нового податку натрапить на опозицію в Сенаті, який, починаючи від 1973 року, завжди був проти подібних податків. Прихильники законопроєкту говорять: „Якщо ви не хочете сидіти й чекати у переповнених летовищах, запобігти запізненням та посилити безпеку летів, ви не повинні бльокувати введення нового закону".

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до суботи, 4-го серпня, 2,188 чеків — дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків — на суму

54,032.97

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наїзд Іраку на Кувайт

Наїзд у минулому тижні Іраку на сусідній Кувайт — це ще один клясичний приклад, яка небезпечна система одноособової диктатури. Однаково Ірак як і Кувайт — арабські країни з мусулманським віровизнанням. Обидві країни заможні, при чому головним джерелом їхнього заможного стану є нафта. І не було між тими країнами ніякої іншої суперечки, як хапчивість Ірану і ціна на нафту. Наприкінці липня цього року відбулася у Женеві конференція країн — продуцентів і експортерів нафти (ОПЕК) і там диктаторський президент Іраку Саддам Гуссейн відгрожувався Кувайтові, з яким Ірак мав суперечку за прикордонну смугу і за ціну за нафту. Завоювати Кувайт не було трудно — Ірак має понад 50 мільйонів населення, Кувайт не цілих два мільйони — територією різняться так поміж собою, як стейт Аляска і стейт Ню Джерзі. У Кувайті була невеличка армія для зберігання внутрішнього ладу — Ірак вів уже вісімрічну війну проти Іраку і вмаршував до Кувайту силою яких 120,000 вояків. Це була яскрава аґресія, так, що зібрана на надзвичайне засідання Рада Безпеки Об'єднаних Націй усіма 14-ма голосами одноголосно натаврувала Ірак, закликавши його до відкликання військ. Очевидно — Саддам Гуссейн згори рахувався з такою поставою ООН і всього зовнішнього світу і він діє тільки так, як це йому до вподоби.

У „Ню Йорк Таймсі" з 29-го липня ц.р. у секції „Огляд тижневих подій", подано обширну характеристику Саддама Гуссейна під промовистим заголовком: „Чоловік, якого треба буде боятися". Освічений рішучий, безоглядний безмежний амбіціонер, патріот, який прагне величі для своєї батьківщини і провідної ролі в арабському світі для себе, при владі від 1961 року. Народ в Іраку любить його і шанує, бо завдяки йому живе у добробуті, — але боїться, бо панує там подібний режим, як був у добі Берії у СССР: ніхто з іракських громадян не розмовлятиме з чужинцем, та ще й американцем, бо це небезпечно. Нема там навіть примітивних людських і громадянських прав. Гуссейн — ворог Америки головно з уваги на її відношення до Ізраїля. Ірак — найбільший ворог Ізраїля і довго ворогував також з арабсько-мусулманським Єгиптом, що єдиний з арабського світу визнав Ізраїль і зберігає з ним дипломатичні зв'язки.

Президент Джордж Буш, порозумівшись з Марґарет Тачер і Франсуа Міттераном, заявив, що „не виключає ніяких засобів" у реакції на війну Іраку проти Кувайту і загрози від Іраку для інших країн в обширі Перської затоки. Очевидно, Америка розпоряджає могутньою збройною силою, що могла би збомбардувати летунством та гарматніми стрільнами з військових кораблів нафтові поля Іраку і його прегарну столицю Багдад, відому ще з казок „Тисяча і однієї ночі". Але у Кувайті є 3,000 американських громадян, затруднених здебільшого у тамошньому нафтовому промислі, — це чоловіки зі своїми родинами. Демократичні країни в першу чергу стараються мирно ладнати конфлікти, — минулися часи „Дикого Заходу" з поквапною стрілянииною. При всій безоглядній поведінці іракського диктатора — він реаліст, який, як усі диктатори, рахується тільки із силою. У даному випадку замороження усіх фондів Іраку в Америці і припинення вивозу туди всіх промислових виробів — може вдарити Ірак, особливо тоді, коли всі інші країни наслідуватимуть Америку. Як звичайно у таких випадках — у рух пішла негайно міжнародна дипломатія, в даному випадку посередниками стали приязні супроти Заходу арабські країни.

Наїзд Іраку на Кувайт був для всього міжнародного світу несподіванкою. У минулому році вся увага світу була звернена на протикомуністичну революцію в Европі. Перша половина цього року продиктувала цілому світові пильніше придивлятися розвиткові подій у самому Совєтському Союзі. У грудні цього року має завершитися процес з'єднання двох частин Німеччини. Приблизно у цьому самому часі прояснться дещо мрячна ситуація у совєтській імперії та з'ясуються реальні можливості переведення в життя самостійницьких постанов кількох республік, завойованих Москвою. Ці европейські події відвернули увагу від інших частин світу — хіба тільки суходільний Китай із своїм марксизмом, події на Філіппінах і колишньому Індо-Китаї (В'єтнам, Камбоджа) притягали до себе очі Заходу.

Ірак пригадав, що арабський світ, це хронічний конфлікт Ізраїля з арабами, а чорне золото-ропа і евентуальний його брак на Заході — це загрозливий стан для усього світу.

Наталя Осока

ЄЛЬЦИН ПРО СЕБЕ І ПАРТІЙНУ ЕЛІТУ

II.

Працю апарату ЦК КПСС Єльцин назвав унікальним явищем, бо крім тонн непотрібних папірців, що становлять собою знову ж таки непотрібні проєкти, доповіді, аналізи, нічого не виробляється. Якщо вождь, скажімо, проголосив розвинутий соціялізм, то вся ця машина починає поширювати гучні міти про те, як добре при ньому живеться та яких успіхів досягнуто. Так працює сьогодні партійний апарат, бо він такий, яким є Політбюро та Центральний Комітет партії, пише Єльцин. „Він існує не для того, щоб аналізувати ситуацію, розробляти стратегію і тактику партії. Він є ніби ідеологічною обслугою найвищого партійного ешелону... Звичайно ж партії апарат потрібен. Не такий роздутий, значно скорочений, у ньому повинні працювати кращі розуми партії, щоб аналізувати ситуації, передбачати можливі повороти подій, чітко бачити шляхи дальшого розвитку".

Теперішній апарат, на думку Єльцина, жодну конфліктну ситуацію не може розв'язати. Закони про державні підприємства і кооперацію, конфлікти в Нагірному Карабаху, питання республік Прибалтики спочатку заганялися в глухий кут, потім, ніби зумисне, вироблялися неправильні рішення, і тільки через кілька місяців з великими втратами намагалися щось виправити. Те ж саме й з приводу секретних протоколів пакту Молотова-Ріббентропа — хоч знали, що не можна приховати того, що відоме всьому світові, та все ж твердили, що це фальшивки.

Догідливість і слухняність партійних апаратників оплачується пільгами. „Медицина — найсучасніша, все устаткування імпортне, за останнім словом науки і техніки. Палати — величезні апартаменти, і знову всюди розкіш: сервізи кришталь, килими, люстри... А лікарі, боячись відповідальності, поодиниці нічого не вирішують. Обов'язково збирається консиліум з п'яти, десяти, а то й більше висококваліфікованих спеціялістів".

Ще на початку книги Єльцин зазначив, що ставши секретарем ЦК КПСС, а потім кандидатом у члени Політбюра, він мав змогу з головою пірнути у те життя і добре його вивчив. Він бачив, як життя членів Політбюра відрізняється від життя звичайних совєтських громадян. Відмовившись від усіх привілеїв, він і його родина зіткнулася з безліччю проблем, як і всі совєтські громадяни.

Кожного члена Політбюра, пише він, щоденно повинен оглядати лікар, закріплений тільки за ним. Але й над лікарем, як дамоклів меч, зависла відсутність фахової і людської свободи. „Кремлівський пайок" коштує членам уряду та Політбюра половину своєї вартости, а входять до нього найкращі продукти. Такими спецпайками в Москві користуються сорок тисяч осіб, розповідає Б. Єльцин. „А нині слово 'спец' має особливий зміст, усім нам добре зрозумілий. Тут — найкращі продукти, що готуються в спеццехах і проходять особливу медичну перевірку; ліки, що мають кілька упаковок і кілька підписів лікарів, — тільки такі 'перевірені' ліки можуть вживатися".

Далі Єльцин розповідає, що в кожного члена Політбюра є змога для відпустки обрати спеціяльну дачу на березі моря чи в горах і дачі ці майже весь рік стоять порожні, адже члени Політбюра відпочивають лише під час звичайної літньої відпустки, та ще додатково два тижні взимку. До їхніх послуг розкішні спортивні споруди — корти, басейни тощо. Немало обходяться народові й персональні літаки ІЛ-62 та ТУ-104, в яких, окрім обслуговуючого персоналу та охорони, летить лише секретар ЦК чи кандидат у члени Політбюра.

„Усе висококласне, найкраще — дачі, пайки, відгороджене від усіх море — належить системі. Вона як дала, так і відібрати може. Ідея по суті геніальна... Сталін примудрився відточити цей механізм до такої досконалості, що навіть дружини його соратників не

(Закінчення на стор. 3)

Степан Яворський

Пройшло п'ятдесят років

В червні цього року, після 50-літньої відсутности, я відвідав свої родинні околиці на Україні, зустрівши при цій нагоді деяких свояків, друзів і знайомих. Ця поїздка була організована корпорацією українського „Інтуриста". Я вибрав досить обмежений маршрут, а саме: Торонто-Київ-Тернопіль-Київ-Торонто. В Тернополі група затрималася на вісім днів, що дало мені можливість відлучитися від неї і відвідати Івано-Франківське, Львів, Галич і околиці, в яких пройшло моє дитинство і молодість.

Хоч поїздка була організована українським „Інтуристом", вже при самому вилеті з Канади в Україну літаком Аерофлоту відчувався російський вплив. Як пілот, так і стюардеси вживали під час перелету, крім ломаної англійської, виключно російську мову, помимо того, що майже всі пасажири на літаку були канадські українці, більшість яких російської мови не розуміли. Це саме відносилось і до літератури, яку нам давали до читання під час перелету. Це були виключно московські щоденники „Правда", „Известия" і „Советская Россия" та англомовний тижневик „Москав Нюз". На моє запитання чому на літаку немає україномовних газет або журналів з Києва, мені відповіли, що вони роздають ті газети, які їм доручують їхні начальники в Києві. Подібна ситуація існувала в готелях в Києві і Тернополі. Більшість газет в готелевих кіосках були російськомовні, хоч в Тернополі можна було купити місцеві україномовні газети. Одначе, ні „Літературної України", ні навіть „Радянської України" в готелях не можна було купити.

Я звернув на це увагу нашій провідниці, симпатичній молодій жінці з Тернополя, і вона мене познайомила з директором українського „Інтуриста", Ларисою Рязенцевою, відповідальною за всі туристичні групи з Канади, які відвідують Україну. Я розказав їй про свої застереження відносно браку української мови на літаках та браку української літератури для канадських туристів. Вона відповіла, що український „Інтурист", на жаль, не має впливу на політику Аерофлоту, який постачає літаки і персонал. Зате вона хвалилася тим, що всі провідники для українських туристів уживають, крім англійської, виключно українську мову.

Якщо б українські туристи з ЗСА і Канади вимагали від обслуги на літаках і в готелях щоб з ними говорити по-українськи та щоб їм давати до читання українські газети і журнали, то я певний, що зчасом їх вимоги будуть задоволені. Це також допоможе нашим співвітчизникам на рідних землях в їхній боротьбі за права української мови на території української держави.

Поза тими недоліками, мої враження з поїздки були переважно позитивні. Ні в Києві, ні в містах Західньої України, я не відчував, що хтось за мною слідить і я міг свобідно відвідати (відлучившись від організованої групи на 4 дні) всі запляновані місцевості.

У Києві я був на демонстрації під будинком Верховної Ради УССР під час виборів президента Верховної Ради Володимира Івашка. Я відвідав бюро Народного Руху України за Перебудову, де мав інтерв'ю з Володимиром Черняком, народним депутатом СССР, доктором економічних наук і визначним діячем Руху. Також відвідав бюро Товариства Української Мови ім. Тараса Шевченка та київське бюро Спілки Журналістів України, де мав цікаву розмову з головою київського відділу, проф. Володимиром Іваненком.

Оглядати Київ, його мальовничі та історичні місця, мені помагали знайомі, яких я пізнав у Канаді, а саме, проф. Веньямин Сікора, проф. Раїса Іванченко та проф. Дмитро Степовик. За їхню допомогу я їм безмежно вдячний.

В Тернополі, Івано-Франківському, Галичині і Львові я відвідував свояків, знайомі місця, вулиці, будинки і парки. За півстоліття багато змінилося в Галичині, але я не мав особливих труднощів пригадати собі важніші будинки і вулиці, особливо в Станиславові (Івано-Франківському) і у Львові. Приємно вражало те, що на ратушах всіх трьох обласних столиць повівали синьо-жовті прапори, а в Тернополі, навіть на будинку Обласного Комітету Комуністичної партії України, крім совєтського, був вивішений і синьо-жовтий прапор. Цікавим є те, що Міська Рада Тернополя повернула цілий ряд історичних назв і переіменувала вулиці, площі, парки та установи. Наприклад, парк ім. Ленінського комсомолу був перейменований на парк Національного відродження Комсомольське озеро — на Тернопільський став, готель Москва — на готель Галичина, вул. Суворова на вул. Замкову і т.п.

Найбільш зворушливим для мене було триденне перебування в Галичині, моєму родинному містечку, в якому я віднайшов декілька друзів і знайомих. Вони показали мені „катівню", яку недавно відкрили місцеві члени НРУП і в якій знайшли кістяки українців, замордованих місцевими сатрапами НКВД. В бетоновому льоху, який був засипаний землею і сміттям та в якому відбувалися тортури і екзекуції українських патріотів, головно в 1946-47 роках, знайшли останки замордованих людей, а також знаряддя тор-

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Олег М. Волянський

ВИЯВЛЕНА ТРАГІЧНА ТАЄМНИЦЯ

Що американські засоби масової інформації переважно у ліберальних руках — це справа відома. Ми знаємо, що їхнє коментування подій є повне упереджень відносно консервативних, „правих" елементів, але чомусь прихильне до „лівих" кіл. Наприклад, засоби масової інформації завжди представляють війну проти гітлерівської Німеччини як справедливу, шляхетну, гуманітарну боротьбу „альянтів", але війну проти комуністів, як, наприклад, проти комуністичного В'єтнаму, представляють — гидкою. Так антикомуністичний уряд у Сан Сальвадорі є „кривавим", а повстанців проти комуністичного уряду в Нікараґуа, т.зв. 'контра', називали „терористами". Коли ж, однак, приглянутися ближче згаданим подіям, то виявляється, що факти говорять про інше. Ці ж самі засоби масової інформації колись говорили про „шляхетного Дядька Джова"-Сталіна, хоч він справді був багато більшим убивцем, ніж був Гітлер. На совісті Сталіна, — якщо в його випадку взагалі можна говорити про совість, — лежить 65 мільйонів людей, згідно з твердженням таких авторитетних совєтологів, як проф. Іван Курґанов і Олександер Солженіцин.

Ми також знаємо, що ця „гуманітарна" війна альянтів, звільняючи Східню Европу від нацизму, передала її в руки безоглядних і жорстоких комуністів. Критикуючи слушно нацистську Німеччину за брутальне провадження війни, ці засоби масової інформації промовчували такі жахіття, як терористичне бомбардування відкритого міста Дрездену, чи скинення атомової бомби на цивільне населення Гірошіми. І коли американці і британці насильно „репатріювали" мільйон совєтських полонених з Німеччини прямо до комуністичних таборів смерти, ті самі „лібрали" щось позабули про „права людини" і не протестували проти того зловісного „Operation Keelhaul". Тепер довідуємося про ще одну, дотепер невідому жорстокість у Другій світовій війні, другого, „праведного", боку.

У 1989 році появилася у торонтонтському видавництві „Стаддарт" книжка п.з. „Інші втрати" („Other Losses"). Автор книжки Джеймс Бак, сам новеліст, підготовив цю книжку, співпрацюючи тісно із полковником Ернестом Ф. Фішером, мол., колишнім старшим істориком Американської армії. Автор відкриває нам дійсність, як антигуманно обходилися американські та французькі військові власті з німецькими полоненими після закінчення Другої світової війни. Рецензію на цю книжку написав американський історик д-р Стефан Й. Снєґоскі у літературному додатку до тижневика „The Wanderer" — „Мандрівник", том. 9, ч. 3, літо 1990 п.з. „Жорстокість альянтів". Автор книжки Джеймс Бак і його співпрацівник полк. Фішер досліджували архіви американської армії і мали інтерв'ю з численними колишніми німецькими полоненими. Вони цим шляхом дійшли до переконання, що американські та, до певної міри, французькі військові власті виконали ґеноцид над німецькими полоненеми, бо із шести мільйонів вояків-полонених один мільйон загинув з причини заздалегідь упляннованих знущань. З того мільйона смертей, три четвертини згинуло в американських таборах, а решта у французьких.

Автори доводять, що ген. Двайт Д. Айзенгавер, тодішній головнокомандуючий військами альянтів, запропонував, щоб німецьким військовополоненим не давати статусу „військовополонених", згідно із Женевською міжнародною конвенцією, але називати їх „побореними ворожими силами". В цей спосіб можна було обминути вимогу гуманітарного відношення до полонених, як цього вимагала Женевська конвенція. Великобританія відмовилася від цього нелюдяного кроку і надалі трактувала полонених, як слід, у гуманітарний спосіб. Однак уряди Америки і Франції погодилися на цю зловісну пропозицію Айзенгавера, і в результаті у американському полоні масово вмирали німці, а в британських таборах смертність була дуже низька. Ген. Айзенгавер навіть критикував британців за те, що вони, мовляв, „розпещують" німців. Безправні німецькі військовополонені були позбавлені американськими військовими властями їжі, даху над головою і туалетного устаткування. Щоби вижити, ці нещасні їли траву, пили сечу і, щоб хоронити себе від холоду, дощу чи снігу влазили у земляні лисячі нори. Тодішні американські військові власті не дозволяли полоненим в жодний спосіб контактуватися із зовнішнім світом, не впускали туди представників Червоного Хреста на інспекцію, щоби світ не міг довідатися про жахливі обставини у цих таборах, що мали бути начебто не таборами смерти, а таборами для військовополонених, згідно з усіма міжнародними конвенціями. Ліквідуючи табори у 1946 році, військові власті ЗСА знищили майже всі документи про поодиноких полонених, і цілу цю трагічну справу, як кажуть автори, „прикрито конспірацією мовчанки". Тому то в американських військових актах нема рубрики про сотні тисяч померлих, а їх записано під категорією „Інші втрати", — звідси і назва книжки.

Коментуючи книжку „Інші втрати" можна сказати, що в сорокових роках панувала серед правлячих кіл Америки сильна ґерманофобія, прикладом якої може послужити сумнозвісний „Плян Морґентава", колишнього американського міністра фінансів, який пропонував перетворити Німеччину в країну „пастухів". Вимовним є і факт, що три десятки американських видавництв відмовилися надрукувати цю книжку, так що автори, — самі американці, — мусіли звернутися до видавництва в Канаді. Восени 1989 року появилася ця книжка там і стала відразу „бестселером" — найбільш популярною книжкою в Канаді. Але в Америці про цей твір практично не згадується. І не дивно. Американські „мідії" не допускають цієї книжки до читача, щоб американська публіка, довідавшись про те, як мстиво поступали альянти з німцями-військовополоненими, не почала менше співчувати жертвам нацистського голокосту. Проте тепер, коли наступили драматичні зміни в Европі, зокрема неминуче з'єднання в одну державу двох німецьких країн, книжка „Інші втрати" стане і там відомою, а тим самим виявиться у всю широчінь ця трагічна таємниця, бо нема нічого тайного, щоб не стало явним.

Д-р Василь Маркусь

ШІСТЬ ТИЖНІВ В УКРАЇНІ (Триптих — II)

II.

Якесь дивне почуття вас проймає, підходячи до цієї святині і бачичи наявно панораму цього прекрасного собору. В будень з вами пресуваються одинцем чи групами люди по цих давніх львівських вулицях і підходах із різних боків. Усі вони піднесені, але якось напружені. Перед самою брамою досить численна група міліції, що поводиться спокійно, а трохи далі поліційні автомашини й вантажники. На подвір'ю собору між огорожею, за яку міліція (принайменше уніформована) не переходить, багато молодиків із синьо-жовтими перев'язками. Це „служба порядку", яка зберігає його порядок, щоб не довести до конфронтації між двома групами віруючих.

Це — греко-католики, що вперше по довгих роках хотіли б тут служити відправи, і православні з офіційної Російської, чи, як вони себе називають, Руської Церкви, котрі вже 44 роки цю святиню посідають і хотіли б її затримати для себе, не допускаючи греко-католиків. А храм стоїть закритий колодкою уже кілька тижнів, ніхто в ньому не править, за церкву бо йде змагання. Міське демократично обране правління рішило віддати катедральний собор його віковим власникам — греко-католикам і Митрополитові Володимирові Стернюкові, а державні органи церковної адміністрації в Києві разом з екзархом Російської (тепер перезваної — Української) Православної Церкви чинять опір, уважаючи, що боротьба за Собор Юра є випробуванням сили і впливів. Якщо Юр візьмуть греко-католики, хвиля переходу піде далі нестримно, а якщо вдасться їх не допустити до святині — символу галицького греко-католицизму, то ще будуть сильними позиції офіційної Православної Церкви. Це також випробування сил між місцевою і центральної владою.

Згадуване змірювання сил відбувалося саме у великодній час після того, як розмови чотиристоронньої комісії (Ватикану, закордонної української католицької делеґації, РПЦ та відновленої Греко-Католицької Церкви) ні до чого не довели.

Львівський єпископ РПЦ Іриней за всяку ціну хотів довести, що його вірні мають право на цю церкву. На подвір'ю перед митрополичою резиденцією при влаштованому вівтарі йшли постійно відправи, відбувалася передвеликодня сповідь. Прибуло чимало священиків, зокрема монахів із Почаєва. Ці ієромонахи, що у себе на Волині розмовляють тільки по-російськи, тут у Львові говорили гарною українською мовою. До архиєрейських відправ служило також чимало позамісцевих священиків. Людей у Страсні Четвер, П'ятницю, Суботу було по кількасот, а у великодніх відправах могло брати участь й понад тисячу. Греко-католики казали, що багато з цих людей також стягнено з провінції. Цілком певно, що між ними були і львів'яни, прихильники цієї церкви, що їх можна було бачити, як підходили з різних кінців міста з кошиками на свячення пасок.

На сходах і підвищенні перед самим собором зайняли місце греко-католики. Перед брамою храму влаштували собі престіл і тут час-від-часу відбувалися відправи з одним священиком і принагідною кількістю вірних. Свої головні Богослуження греко-католики відправляли в церкві Преображення у центрі міста. Тут, звичайно, гурт жінок молився та співав страсних пісень одночасно з відправами православних кільканадцять кроків унизу. Але тут за балюстрадою зайняли стратегічну позицію і активісти УГКЦеркви з національними прапорами і їх було видно здалеку. Неподалік одних і других літній громадянин провадив голодівку за реґабілітацію УГКЦеркви, його обступили люди, у більшості однодумці, які вели дискусію довкола питань: коли віддадуть храм, які новини з міської управи, зі засідань сесії обласної ради, хто і що з православних сказав, хто такі ці люди вдолині та їх священики... Іноді зав'язувалися й суперечки між одними й другими, але без піднесеного тону, а вже аж ніяк без затиснених кулаків. За цим дбали юнаки з „порядкової служби" (їх дехто іронічно називав „службою безпеки"), мабуть усі з РУХ-у і Спілки Незалежної Української Молоді, які — як це виглядало з їх поведінки — симпатизувало з греко-католиками, але хотіли бути невтральними. Їх виразна функція: не допустити до ексцесів, конфронтації, бо тоді ті здолини — міліція, а серед неї в цивільному були й „габешники", можуть втручатися. Видно, що й ці чинники були вдоволені з такого відносно досить мирного відношення сторін.

Інші церковні відправи

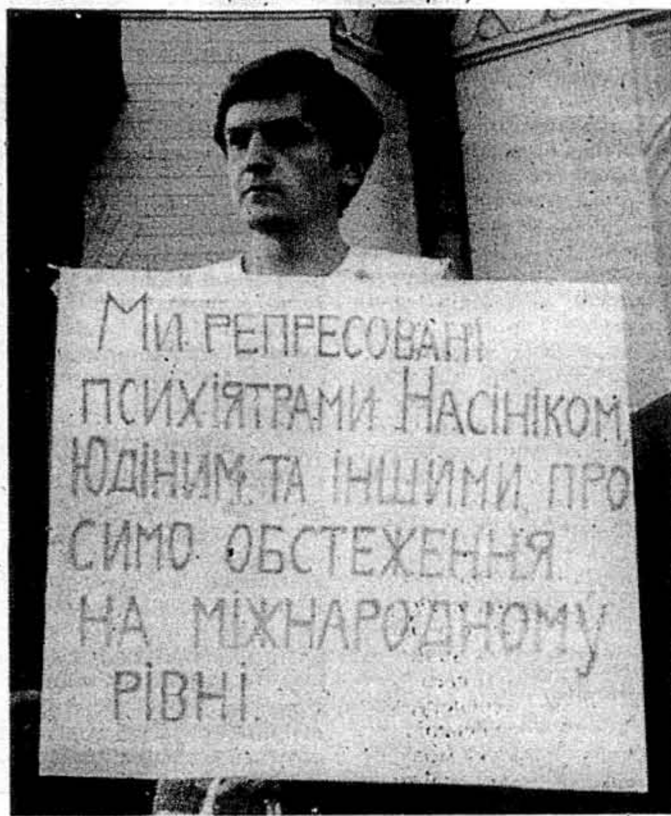
Центром Страсних і великодніх святкувань у Львові була Преображенська церква. Вона, взагалі, стала остоєю греко-католицького руху, неофіційною престольною катедральною церквою Архиєпископа-Митрополита Володимира Стернюка. Там на протязі цілого тижня йшли відправи, зокрема величаво відбувалося винесення Плащаниці. До престорої церкви було важко добитися. Люди, дослівно, облягли цю церкву з довкільних вулиць. Ми бачили процесію з Владиками, близько десяти священиками, дияконами та тисячами богомольців: разом з тими, що приглядалися з вулиць і бальконів, було понад 10,000 людей. Місцевий транспорт біля храму зупинився. Дискретно стояла з-боку міліція, але не було потреби втручатися. Було багато молоді, зокрема дітей у супроводі батьків чи бабусь; ці дітки вперше так вільно брали участь у релігійних обрядах. Вражав дуже спеціяльний, мабуть, львівський давній звичай, що Плащаницю, несену високо, наче бальдахим, оточували молоді люди, одягнені за римських воїнів із списами. Доволі кольоритна картина.

Не бачили ми відправ в Успенській (Волоській) церкві, що стала головною церквою Львова, яка перейшла до Української Автокефальної Церкви. Ця визначна у львівському житті церква дуже гарно утримана, її прибрано до усіх відправ, коло чого в час наших відвідин храму заходилися братчики й сестриці з новоутвореного православного Успенського Братства. Там так само була велика маса людей. Ми бачили біля багатьох церков довгі черги народу, що чекали, щоб вклонитися Плащаниці. Так воно було і в інших львівських церквах, що є в руках греко-католиків (чотири), автокефальників (чотири) чи офіційної Церкви (дві).

Продовження буде.

750 лікарів...

(Закінчення зі стор. 1)

Один із демонстрантів перед будинком конгресу.

ко, стверджуючи, що таке зібрання не могло бути можливе три-чотири роки тому.

Від НРУП та всіх інших вільних українських організацій України вітав присутніх народний депутат Сергій Конєв, відчитуючи рішення Верховної Ради УССР у справі здоров'я, безпеки праці і приватної медицини.

Дві короткі наукові доповіді виголосили д-р Павло Джуль і д-р Ю. Спіженко На закінчення урочистої частини відкриття президент СФУЛТ закликав повстати з місць і хвилиною мовчанки згадати всіх померлих українських лікарів — членів СФУЛТ, а відтак закликав присутніх до відспівання українського національного гимну. Вщерть виповнений оперний театр давно хіба не чув такого грімкого співу національного гимну із грудей українців дослівно з цілого світу та їхніх братів з України, у столиці — Києві, а легкий літній вітер поніс його з театру ген аж на Хрещатик і над Дніпро, що виблискував радісним світлом повні місяця.

Після перерви учасники прислухались концертові, в якому виступили представники найкращих хорів Києва, солістів, балету, квартету ім. Лисенка та ансамблів.

У програмі зворушила слухачів із Заходу велика кількість релігійних пісень. Концерт розпочався молитвою „Отче Наш", що її всі вислухали, повставши з місць, а закінчилась програма, як це зазначив заповідач: „благанням за український народ" — піснею-молитвою М. Лисенка: „Боже Великий, Єдиний", що її відспівали з'єднані хори Києва.

Зворушені учасники цього врочистого відкриття дуже, дуже поволі розходилися і роз'їздились автобусами на нічліги, а перед оперним театром ще довго стояли групи осіб. Здавалося, що цього вечора пам'ятник славетному українському композиторові Миколі Лисенкові вперше від довгих років на цій площі Києва на почувався самотньо.

АМЕРИКА НЕ В ТОМУ ВІДМІНКУ

В статті М. Бараболяка „Думки під сонцем липня" („Свобода" з 25-го липня) треба читати: „Може вийти так, що Німеччина і Франція можуть стати більшим приятелем СССР, чим Америки. Також: „В Америці йде боротьба проти антисемітизму під знаком оборони Конституції". — Ред.

Загальні збори Українських Злучених Організацій Великого Клівленду

Чергові річні загальні збори УЗО відбулися в Пармі 6-го липня в залі ім. Митрополита Андрея Шептицького.

Збори відкрив голова УЗО мгр Василь Ліщинецький. Він привітав присутнього на залі гостя з України Ярослва Стецяка. На пропозицію д-ра Миколи Грушкевича вибрано президію зборів: голова — д-р Микола Дейчаківський, заступниця голови Іванна Шкарупа, писар — Теодор Глуховецький.

На пропозицію Б. Семкова вибрано номінаційну комісію у складі: А. Блашків, І. Дячун, Г. Головка.

Після відчитання і затвердження протоколу минулорічних загальних зборів приступлено до звітів.

У звітовому році влаштовано такі імпрези: Листопадові Роковини; Свято незалежности і Соборности України — 22-го січня; свято в чест Т. Шевченка — силами учнів шкіл і молодечих організацій.

Вже в липні ц.р. почалося відчищення і відновлення культурних городів, у тому й українського. В цьому році припадає 50-та річниця заснування українського Культурного Городу, яку вирішено відсвяткувати 26-го вересня ц.р. Маруся Попович звертається до всіх жіночих організацій Клівленду з запрошенням взяти участь у підготові цього свята, щоб — так як спільно і з'єднано будували цей український Культурний Город, спільно і з'єднано відсвяткували цей ювілей.

Мгр В. Ліщинецький і д-р Ю. Кульчицький взяли участь у відзначенні Тижня Поневолених Народів, — у переслуханнях Комісії конгр. М. Окара в справі подій у Східній Европі та у відзначенні у Вашінґтоні 175-их роковин з дня народження Т. Шевченка. З ініціятиви д-ра Ю. Кульчицького запрошено до Янґставнського університету М. Горбаля і М. Мельника з України. Вони мали там ряд лекцій, віч та інтерв'ю з репортерами. З цього університету в серпні ц.р. виде на Україну студентська тура.

В цьому році нашу громаду відвідало багато мистецьких груп, письменників та політичних діячів з України. Всі вони висловлювалися з захопленням про організованість і діяльність нашої громади.

Комітет Суспільної Опіки при УЗО, у праці якого бере активну участь 17 жінок під проводом Слави Оришкевич, влаштував шість зустрічей з гостями з України, письменниками і політичними діячами та зустріч з федеральним суддею Богданом Футеєм, який був спостерігачем виборів в Україні. Марія Федьків при помочі Андрія Футея провела в школі собору св. Йосафата успішну акцію допомоги дітям Чорнобиля.

Комітет Фонду допомоги Україні оформлено 15-го квітня на ширших сходинах УЗО. Д-р Микола Дейчаківський очолив цей Комітет. Комітет влаштував зустріч з Борисом Тимошенком, членом секретаріяту Руху. До цього часу разом з фондами на рахунках у кредитівці „Самопоміч", що були зібрані на цілі допомоги Україні ще до оформлення Комітету Допомоги Україні, вплинуло пожертв на суму 13,260 дол.; виплачено на 3 проєкти 6,300 дол. Сальдо на рахунках у кредитівці „Самопоміч" виносить 6,960 дол.

Мгр В. Ліщинецький звернув увагу на потребу, щоб молодше покоління перебирало громадську працю; громадські установи і церковні комітети, та щоб членами УЗО і його управи ставало більше молодих людей.

УЗО репрезентувало нашу громаду і підтримувало зв'язки з урядовими і міськими установами та об'єднанням етнічних груп. Роблено заходи в справі т. зв. споріднених міст, порушувано справу консуляту в Києві, комісії перевірки трагедій Чорнобиля і Чернівців та культурних вимін прямо з Україною, а не через Москву. Голова В. Ліщинецький склав подяку Комітетові Суспільної Опіки за великий вклад жертвенної праці у звітовому році та Комітетові Допомоги Україні і всім членам управи УЗО за їх труд і співпрацю.

Номінаційна Комісія запропонувала листу кандидатів до нової управи УЗО. Цю листу загальні збори затвердили без змін і вибрали управу УЗО у такому складі: голова — мгр Василь Ліщинецький, члени управи: д-р Ю. Кульчицький, В. Мудрак, Т. Глуховецький, Г. Головка, М. Попович, А. Вовк, П. Присяжний, Р. Поглід, Р. Попадюк, Е. Палка, І. Шкарупа, Я. Завадівський, В. Мисів.

Адам Вовк

ОДУМ сповнилося 40 років

Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) засновано в Америці 18-го червня 1950 року в Ню Йорку. В Канаді 30-го вересня того ж року установчі збори молоді оформили ОДУМ. Відразу постали відділи ОДУМ в Англії, Німиччині та Австралії. Але найбільше закріпився ОДУМ в Канаді та ЗСА. І цього року воно відзначає своє 40-річчя.

Іван Багряний провідник демократичного руху й надхненник ОДУМ написав текст одумівського гимну та маршів, а композитори Григорій Китастий та Микола Фоменко написали музику. Яр Славутич дав текст юно-одумівського маршу „Наші будні — розгорнена книга" до якого Г. Китастий написав музику. Майор армії УНР Микола Битинський виконав проєкт прапора та емблеми ОДУМ. Емблему творять срібні пшеничні три колоски — символ молодості та сили української землі, вплетені в золотий тризуб накладений на блакитний щит.

З самих початків існування ОДУМ розпочав виходити журнал „Молода Україна", який виходить раз у місяць в Торонто, а головним редактором його є Леонід Ліщина. Майже кожного року молодь ОДУМ ЗСА і Канади влаштовує свої зустрічі на оселі ОДУМ „Україна" в Лондоні, Канада, де відбуваються також літні відпочинкові, виховні та кобзарські табори. Цього року зустріч ОДУМ відбудеться також там від 31-го серпня до 2-го вересня, частиною якої є спортові змагання філій, бенкет та самодіяльний концерт мистецьких одиниць.

Найбільш активна філія ОДУМ в Чикаґо також відзначає в цьому році своє 40-річчя бенкетом з мистецькими виступами, який відбудеться в суботу 3-го листопада, в Редісон готелі на перехресті доріг Алґонквін і Арлінґтон Гайтс в Арлінґтон Гайтс. Після бенкету — забава під звуки оркестри „Нові покоління" з Канади.

О. К.

„Зустрічі"...

(Закінчення зі стор. 1)

Українське Студентське Товариство — але це було коли ми видавали скромний журнальчик. Від 1989 року наш журнал фінансує Об'єднання Українців в Польщі, яке дістає на це фонди від міністерства культури. Україномовних „Зустрічей" друкуємо 3,000, а польського видання 2,000. Засадничо в Польщі видатки на видання є малі, одне число коштує 8,000 злотих, що відповідає 80 американським центам.

— А хто працює крім вас у редакції і на якій базі?

— Досі ми студенти працюємо на громадській базі, але думаємо про те, що може треба платити редакторові. Нас п'ятеро — всі на закінченні університетських студій, а це крім мене, Галя Леськів, Андрій Заброварний, Богдан Гук, а мистецьке оформлення роботи Андрія Марусечка, що відвідував вже раніше вас тут у „Свободі".

— „Чому взялися за таке діло? Чи не досить маєте праці зі студіями?.

— „Ми відчуваємо потребу цього моменту. Ми не маємо амбіцій, щоб „Зустрічі" стали масовим журналом, але надіємося на експорт в Україну, де тепер кожне друковане слово знаходить зацікавлення. А подруге уважаємо, що зараз немає потреби ворогування поміж поляками і українцями та треба наладнати відносини саме також через пресу. Тому наше друге число, яке вже в підготові, у польській мові буде посвячене українсько-польським стосункам в Другій світовій війні ,а українське — справі Української Католицької Церкви".

М. Чех уважає, що багато для зближення польсько-українського зробили наукові конференції в Канаді та ЗСА, статті у паризькому польському журналі „Культура" і в акціях „Солідарности" та д-р Володимира Мокрого, який тепер є послом польського сойму. Він також цитує відомого польського політичного діяча Яцека Куроня, який заявив публічно у своїй промові, що без незалежної України не може бути незалеьної Польщі.

Ми слухаємо зі зацікавленням поглядів молодого, але активного українського громадського діяча великої української спільноти в Польщі, яка тепер починає щораз сильніше „підносити голову" та висловлювати свої думки. Як вона вив'яжеться зі своїх завдань можемо вже скоро побачити, бо, як інформує нас М.Чех, при кінці серпня відбудесться у Варшаві „Форум української діяспори", в якому візьмуть участь члени секретаріяту СКВУ та представники різних українських організацій в діяспорі.

На кінець питаємося ще М. Чеха про його особисті справи та довідуємося, що він пише докторську працю про греко-католицький мирянський рух в Галичині між двома світовими війнами і саме приїхав тепер до ЗСА, щоб переглянути архіви, які можуть бути йому придатні.

Ще на прощання переглядаємо оба числа „Зустрічей", знаходимо там прецікавого листа Євгена Сверстюка до Адама Міхніка, розмову з Михайлом Горинем, інтерв'ю з проф. Богданом Осадчуком та багато іншого цікавого матеріялу під збірним заголовком „Україна — Польща". Але час дорогий, тому на точне перечитання в редакції його не стає і ми маємо надію дістати цей журнал безпосередньо з Польщі.

Конкретизується...

(Закінчення зі стор. 1)

них депутатів. Водночас від імені Львівської Крайової Ради УСА і Обласного Спорткомітету запрошуємо делегацію УСЦАК у складі чотирьох осіб до Львова наприкінці жовтня ц.р. на 10 днів для узгодження всіх намічених програм та участі у заплянованих на цей час у Львові святкуваннях річниці проголошення ЗУНР".

Лист підписали: Я. Кендзьор (голова УСА, народний депутат України), і М. **Герцик** (голова Львівського Обласного Спортового Комітету).

У зв'язку з тією приспішеною поїздкою збірних УСЦАК в Україну, провід УСЦАК відбуде серію нарад, дві надзвичайні з яких відбудуться з нагоди Українських Спортових Ігрищ Молоді і тенісових та плавацьких першостей в часі довгого кінця тижня з нагоди Дня Праці на Союзівці. Провід УСЦАК закликає всіх своїх членів та представників спортових осередків та симпатиків взяти в них участь. Вже розпочинається реєстрація спортовців до збірних і симпатиків на цю поїздку. Голоситися треба на адресу: УСЦАК, 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106.

Недавно Латвійський Олімпійський Комітет в Латвії організував ігрища „Спірідітіса", в яких взяли участь латвійські спортовці з ЗСА, Канади, Швеції, Австралії і Західньої Німеччини. Ця спортова зустріч латвійців пройшла величаво і значно підсилила національний дух та змагання латвійців за самостійність. Інформуючи про цю подію, київська „Спортивна Газета" в числі з 7-го липня 1990 року, від себе додала таку замітку: „Думається, ті солідні культурні мости, які єднають нашу республіку з українцями за кордоном, ще більше зміцнили б від проведення регулярних спортивних форумів. Сьогодні це до снаги багатьом федераціям з видів спорту в Україні, в перспективі Олімпійському Комітетові України. Свій внесок у цю справу готова зробити й республіканська Федерація спортивних журналістів".

В Україні йде солідна підготова до тієї зустрічі, вона на часі і дуже потрібна для народу, подібно як це було з латишами. Провід УСЦАК сподіється, що всі українські спортові осередки в ЗСА і Канаді, симпатики українського спорту та фінансові й братські установи, подібно до латиських допоможуть здійснити цю дуже важливу і історичну поїздку збірних УСЦАК в Україну.

ПІД ТИСКОМ ПУБЛІЧНОЇ опінії після ряду вбивств у Ню Йорку посадник міста Дейвид Дінкінс плянує прийняти закон про збільшення відповідальности за нелеґальне посідання зброї. Згідно з цим законом Д. Дінкінс обіцяє амнестію всім, хто добровільно здасть зброю. Проєкт закону передбачає введення тюремного ув'язнення за нелегальне володіння зброєю мінімально на один рік. Прийняття закону поки що відкладено з причини деяких „неточностей" в проєкті. Посадника Ню Йорку вже не раз критикували та продовжують обвинувачувати у „м'якости" та пасивности до зростання злочинности у місті. Д. Дінкінс разом із начальником міської поліції Ричардом Бравном випрацювали плян „відвоювання вулиць міста у злочинців", згідно з яким повинна була збільшитися кількість поліціянтів. На реалізацію цього пляну міська влада збиралась виділити понад 4,5 міл. дол. Тепер Д. Дінкінс говорить, що збільшення кількости поліціянтів міста може здійснитися тільки за рахунок зменшення інших служб населення.

Єльцин...

(Закінчення зі стор. 2)

належали їм самим, вони теж належали системі. І система могла забрати дружин, як забрала в Калініна, Молотова, а вони навіть писнути не посміли. Нині, звичайно, часи змінилися, але суть лишилась... Щоб людина, яка, як і раніше, гвинтик, не забувала, кому насправді все це належить".

При кожному члені чи кандидаті в члени Політбюра, а також при секретарях ЦК є старший групи охорони, він же порученець, організатор, щоб організувати виконання всіх прохань, свого підопічного. Потрібен новий костюм — рівно в призначений час у двері кабінету тихенько постукає кравець, а наступного дня завітає на примірку і костюм готовий. Треба подарунок для дружини — принесуть каталог з відбірними подарунками. Щоб відвезти дружину на працю, чи з праці, або дітей на дачу є автомобіль „Волга" з водіями, які працюють позмінно. Батька родини возить ЗІЛ з престижними номерами. Ще не встигне той ЗІЛ виїхати за ворота, як уже всі пости ДАІ (Дорожної автоінспекції) сповіщаються, щоб всюди зупинили рух і дали змогу проїхати ЗІЛові без зупинки. Якщо їде член Політбюра, то його ще й супроводжує автомобіль „Волга" з охороною. Коли Єльцин зажадав, щоб забрали „Волгу" з охороною, то йому відповіли, що питання його безпеки — не його компетенція.

На думку Єльцина, навіть при всіх тих помилках, перебудова не застопорилася б, якби Ґорбачов зміг переломити себе в питаннях спеціяльних благ. Якби не почав зводити для себе будинок на Ленінських горах, нову дачу під Москвою, перебудовувати ще одну в Піцунді та зводити суперсучасну під Форосом. А після ще й лицемірно та з патосом заявляти на з'їзді, що в нього взагалі немає особистої дачі. Усе могло б піти інакше, вважає Б. Єльцин, бо не була б втрачена віра людей у проголошені гасла та заклики. А коли люди бачать соціяльну нерівність, знають про безсоромну експропріяцію благ партійною верхівкою, випаровуються останні краплини віри.

На думку Єльцина, генеральний секретар повинен мати власну дачу, але збудовану на зароблені своєю працею гроші. А поки народ живе бідно і злиденно то члени Полютбюра не повинні „їсти осетрину і заїдати її чорною ікрою", не повинні ковтати імпортні суперліки, якщо в сусідів нема аспірини для дітей. Комуністичні бюрократи під словами „громадський інтерес" розуміють свої особисті корисливі цілі.

Перебудова сколихнула людей, розбудила їхню енергію та активність, з'явилися різні організації, народні фронти, партії, проти яких він, Єльцин, нічого не має проти, аби лиш їхні програми і дії не суперечили загальнолюдським цінностям. А тих, хто має свою думку треба не переслідувати, а навпаки, „за інакодумність треба платити людям тринадцяту зарплату, інакше наша безвільна одностайність доведе нас до ще безнадійнішого застою", — закінчує Б. Єльцин.

Отже, на відміну від Володимира Івашка, який був обраний на пост голови Верховної Ради України, але, на щастя, залишив цей пост, перебравши партійну посаду у Москві, Єльцин справляє враження серйозного і прогресивного державного діяча. Він не раз висловлювався за приватну власність, за право володіти землею, продавати її та передавати у спадщину. На його плян з приводу економічних перетворень минулого тижня пристав і М. Ґорбачов. Їхня спільна програма, що отримала назву „500 днів" передбачає широку денаціоналізацію, продаж державного майна, житлових приміщень, ліквідацію деяких міністерств, розпуск частини колгоспів, що безперечно має надзвичайно важливе значення для прискорення демократизації суспільства.

Пройшло...

(Закінчення зі стор. 2)

тур, якими перед смертю мучили в'язнів. Це не було єдине місце убивств. В самому Галичі таких „катівень" було три, а в сусідніх містечках і селах кожного місяця люди знаходять нові докази звірств совєтського НКВД.

Крім браку товарів у крамницях, людей найбільше турбує екологічне забруднення довкілля. Дністер, з якого 50 років тому можна було пити воду, тепер такий забруднений, що навіть купатися небезпечно. Недалеко від Галича, в Бурштині, знаходиться величезна електростанція, яка продукує електроенергію на експорт та яка занечищує цілу околицю димом, сажею та хемічними отруйними газами.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, несподівано відійшла від нас у Вічність, дня 3-го липня 1990 р. у Філядельфії, Па.

наша Найдорожча

МАМА, СЕСТРА, КУЗИНКА І ТЕТА

бл. п.

ЛІДІЯ МЕЛЬНИК

з дому ШАРАН

уроджена 8-го жовтня 1927 р. в Риманові, Україна, вдова по Володимирові, акторові українських театрів, довголітня працівниця СУК „Провидіння".

Після похоронних відправ в похоронному заведенні Насевичів та Святої Літургії в католицькій церкві Христа Царя, тіло Покійної спочило на католицькім цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі біля Філядельфії.

Висловлюємо щиру подяку о. д-рові Біляничеві за похоронні відправи і прощальну проповідь, диригентові Длябозі та його хористам за чутливий спів під час похоронів, а інж. Ігореві Смолієві від СУК „Провидіння" за зворушливі прощальні слова біля відкритої могили.

Щира подяка Родині, Приятелям, Знайомим, Працівникам „Провидіння", які чисельно прибули попрощати Покійну Ліду в останню дорогу та за чисельні Святі Літургії та чудові квіти.

Спеціяльна подяка кузинові Іванові та братаниці Софії Штромам, які занялися приготуванням похорону по такім несподіванім ударі.

Господня ласка нехай завжди буде з Вами.

В глибокому смутку:
син — ЮРІЙ
брат — РОМАН ШАРАН з Родиною

Родина у пам'ять Покійної Ліди: Роман і Надя Шран, Іван і Леся Штром, Лев і Ірена Вербицькі та Дмитро і Стефанія Косович зложили по 50 дол. на виховання священиків в Богословській Академії у Львові.

Збіркою займається Епархія в Стемфорді, Конн. Адреса:
Lviv Theological Academy
161 Glenbrook Rd., Stamford, CT 06902

Пластуни з України складають пластову присягу

Нові обставини уможливили нам, пластунам у діяспорі, нав'язати безпосередні контакти з громадськими провідниками в Україні, які зробили заходи відновити український Пласт. І ось вперше ми мали нагоду вітати на Північноамериканському континенті трьох пластунів зі Львова.

Два з них приїхали до Канади на запрошення Крайової Пластової Старшини Канади: Ігор Гринів (29 років), голова Товариства „Леви" у Львові, депутат Верховної Ради України, є членом опікунів Пласту у Львові. Орест Шот (27 років), депутат міської і обласної Ради Львова, член тимчасової Крайової Ради Пласту є діючим організатором і виховником молоді (у віці 16 років) при Товаристві „Лева". Оба вони виявили зацікавлення приїхати на Захід, щоб довідатися більше про пластову організацію та пройти пластовий вишкіл виховника. Тому що Ігор Гринів мав особисті знайомства з деякими членами Пласту в Канаді, він і його друг Орест Шот були запрошені до Канади.

Приїхавши до Торонто, вони відбули інтенсивний вишкіл виховника (матеріяли в скороченій формі, які нормально проходять пластові виховники в діяспорі!).

Пластуни з України запалюють смолоскипи в таборі „Золота Булава".

Окрім вишколу та зустрічі з членами КПС та іншими пластовими провідниками, вони відбули багатогодинні дискусії (головно на ідеологічні та методичні теми) з головою КПС та іншими членами пластового проводу. З Ню Йорку був присутній пл. сен. Петро Содоль, член ГПБ. Мабуть, наша прихильність до них та їхнє бажання відновити пластову ідею в Україні створили приязний ґрунт до співпраці. Оба вони виявили бажання стати повними пластунами, зложивши пластову присягу перед своїм поверненням в Україну.

Бажанням було у нас провести цю урочистість разом з третім провідником Пласту зі Львова Олесем Криськовим, але через перешкоди це було неможливо. Тому рішено було відбути церемоніял пластової присяги на вишкільному таборі для юнацтва „Золота Булава", який саме відбувався на оселі „Батурин" біля Монтреалю. Акт заприсяження провів голова КПС Канади пл. сен. Орест Джулинський.

Варто поінформувати читачів про цілий церемоніял, бо він відбувся дуже святочно, емоційно, з пластовою романтикою і чаром! Церемоніял відбувся увечорі 1-го липня, при ватрі зі співучастю учасників і проводу табору „Золота Булава" та гостей з оселі. Спочатку відбулося церемоніяльне запалення пластової ватри. Пл. сен. О. Джулинський промовляв про символ вогню, як символ пластової ідеї — вогонь, який погас в Україні, понесли у світ поодинокі пластуни і знову злучили його в горіючу пластову ватру Пласту в діяспорі. Горіла вона довгі роки аж до сьогодні, коли знову настає час передати її в Україну.

Під час виголошення цих слів відбулася церемонія передання вогню: голова КПС, засвітивши свічку — передав вогонь її через комендантів таборів всім учасникам табору. В колі горіючих свічок голова КПС викликав представників трьох уладів: УПЮ, УСП, УПС, які запалили смолоскипи трьом гостям з України (І. Гринів, О. Криськів, О. Шот), а вони запалили пластову ватру під звуки пісні „Не журіться , юні друзі".

Після запалення ватри відбулася церемонія пластової присяги: пл. сен. Орест Джулинський, голова КПС, викликавши хорунжих з національним прапором та двох пластунів з України провів пластову присягу, а опісля, під звуки мурмурандом мелодії Ігор Гринів і Орест Шот зложили пластовий обіт тримаючи в своїх руках синьо-жовтий національний прапор. На кінець пластового обіту Ігор Гринів і Орест Шот поцілували прапор, а Орест Джулинський прочитав молитву, в якій була просьба до Всевишнього допомогти новозаприсяженим пластунам жити і працювати згідно з пластовим законом.

На кінець церемонії пластової присяги всі заспівали пісню „Гей у лузі". Опісля юнаки й юначки передали на руки Олеся Криськова привіт для юнаків і юначок в Україні, а таборовики заспівали пісню „Де гори Карпати" („Писаний камінь"). Зворушливий момент закінчився подякою Олеся Криськова та коротким словом Ігоря Гриніва, а ватра, розгорівшись, „...сипала зорям привіт".

пл. сен. О. Джулинський

В пам'ять о. крил. Р. Гробельського

„Я вже готовий на жертву, і час мого відходу настав. Я боровся доброю борнею, скінчив біг — віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий суддя".

Відважно і з чистою совістю міг повторити ці слова великого апостола Павла бл. п. о. крил. Роман Гробельський, ставши перед престолом свого Сотворителя 10-го січня ц.р. Відійшов він у вічність після одномісячної серцевої недуги, в Ніягара Фаллс, де був парохом церкви Різдва Пресвятої Богородиці, на 77-му році трудолюбивого життя.

Отець крилошанин Роман Гробельський народився 11-го квітня 1913 року в священичій родині о. Бронислава і Євгенії з Раставецьких. Ріс і виховувався під опікою дуже побожних батьків. Після закінчення початкової школи почав науку в гімназії в Раві Руській де і здав іспит зрілости. Після матури був прийнятий на теологічні студії в Богословській Академії у Львові. Тому, одначе, що в тому часі запроваджувано целібат, він рішив студії перервати. За порадою Блаженнішого Йосифа Сліпого, тодішнього ректора Богословії, вписався на правничі студії на католицькому Люблинському університеті, які закінчив в 1939 році дипломом маґістра права і суспільно-політичних наук. У цьому ж університеті слухав і богословські предмети, доповняючи свої теологічні студії.

Будучи ще студентом він разом із своєю майбутньою дружиною Юліяною організував по селах Самоосвітні гуртки, в яких набували знання про рідний край хлопці і дівчата, брав активну участь як режисер і актор в драматичному гуртку, співав у церковному і світському хорах. За цю культурно-освітню працю мав не раз неприємности від польської поліції і відбув кару в знаній Березі Картузькій. Після закінчення студій одружився з Юліяною Гнатейко. В часі війни обоє учителювали. При кінці війни подалися на Захід і опинилися в Австрії. Тут бл. п. о. Роман виконував обов'язки фінансового референта Українського Допомогового Комітету та заступника голови католицької організації „Карітас". З Австрії родина Гробельських переселилася до Канади і замешкала в Судбурах. Тут покійний був основником і головою СУМ, довголітнім членом управ БУК і КУК. Бог поблагословив подружжя двома діточками.

Про життя покійного в Судбурах так висловився парох церкви св. Покрови в Судбурах о. митрат Теодор Прийма в листі до Блаженнішого Патріярха Йосифа: „Він і його дружина були і є одними з найкращих членів нашої св. Церкви. Вони реґулярно приступають до св. Тайн, віддано працюють в проводі і рядах наших церковних організацій і жертвенно ставлявся до потреб нашої церкви, громади і народу. Пан Гробельський є працьовитою, талановитою і скромною людиною та високого морального характеру. За такого уважає його не тільки наша українська громада, але взагалі всі мешканці Судбур, які його добре знають і з якими він працює. Він вже від кількох років приготовляється до єрейських свячень, бажанням стати яким було від ще молодечих літ. Я певний того, що наколи буде допущений до свячень, не сплямить печаті Божественної Благодаті, але буде ревно з посвятою і повною відданістю служити нашій св. Церкві і її послідовникам".

Св. п. о. Р. Гробельський

Тоді саме Блаженніший Йосиф почав висвячувати жонатих кандидатів для свого Крилосу. Роман Гробельський рішився стати священиком, бо чув, що має до того стану покликання. Ось його власні слова: „У своїй душі і серці чую покликання до так високої служби і вірю, що коли Добрий Господь поблагословить мій намір, то не принесу неслави своїй св. Церкві". Підготувавшись відповідно, прийняв піддияконські і дияконські свячення в церкві св. смуч. Йосафата з рук Владики Ізидора, а презвітерські свячення одержав у Римі з рук Блаженнішого Патріярха Йосифа в 1972 році. Душпастирював о. Роман 15 років у церкві св. о. Миколая в Кенорі на півночі Онтаріо, де обслуговував також місійні станиці в Ред Лейк. Парафіяни Кенори справили йому і його дружині Юліяні, яка дружньо співпрацювала зі своїм мужем, ювілей 15-ліття священства і праці для добра парафії і св. Церкви. З Кенори переїхали обоє на заслужений відпочинок до теплішої кліматом Ніягара Фаллс. В тому часі потрібно було священика в церкві Різдва Пресвятої Богородиці і на просьби парафіян о. Роман згодився послужити громаді, хоч уже підупадав на силах. На зарядження Владики був парохом аж до своєї смерти. В своєму заповіті залишив по 500 дол. для своєї першої парафії в Кенорі і для останньої в Ніягара Фаллс.

Заупокійну Панахиду відправив у четвер, 11-го січня, в похоронному заведенні Ф. Паттерсона, декан о. д-р Микола Комар в сослуженні восьмох священиків і диякона. У п'ятницю, 12-го січня, тіло покійного було перенесено до Церкви Різдва Пресвятої Богородиці і увечорі о. д-р Микола Комар в сослуженні священиків і диякона відправив священичий похорон. В суботу, 13-го січня, о год. 9:30 рано, по відслуженні Архиєрейської Служби Божої та похоронного обряду тлінні останки Покійного о. Романа перевезено і похоронено на місцевому цвинтарі Фер Вю. В часі ранішніх відправ о. д-р М. Комар дуже теплими словами попрощав Покійного, оцінюючи ту величезну працю, яку він провів за короткий час, бо лише 17 років священства. Прощав Покійного також Владика Ізидор, високо оцінюючи вклад праці Покійного в церковне і суспільне життя Східної Епархії в часі, коли він душпастирював далеко на півночі Онтаріо в Кенорі і на півдні в Ніягара Фаллс. Згадав також Владика, що у всіх працях і чинах Покійного вірною помічницею була йому добр. Юліяна.

Після похорону у церковній залі відбувся поминальний обід, господарем якого був секретар парафіяльної ради Добромир Казанівський. Від себе, парафіяльної ради і парафіян він зложив родині Покійного співчуття. Отець д-р М. Комар ще раз висловив співчуття родині Покійного і парафіянам по втраті дорогої особи і примірного священослужителя. Споминами про Покійного поділилися з присутніми о. прот. Кіндрат Дячук, Віра Бучинська — редактор „Нашої Дороги" і приятелька родини, Ярко Гробельський — похресник Покійного, Роза Бобик — від ЛУКЖ, Анастазія Хитра — спомини з Судбур, Володимир Павлусь від УВФ, і Д. Казанівський — місцевий дяк. Зять Покійного д-р Метро Козак подякував від імені родини всім за участь в похороні.

Покійний залишив у глибокому смутку і горю: дружину Юліяну Гробельську, доньку Марусю з мужем д-ром Метром Козаком і дітьми Ларисою, Ренатою і Мирончиком, сина Любомира з дружиною Линн і родиною, братову Віру Гробельську, братанків Ярка і Ігоря Гробельських, братанки Рому і Михася Баранів, стриєчного брата Стефана Гробельського з дружиною Надею, стриєчну сестру Марійку Данилів з родиною, кузинок Ірину та Іванку Заворотюків у Польщі, Кей Гнатейко, дальшу родину в Канаді, Америці, Польщі і Україні.

Д. Казанівський

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕЛЛА ПОЛЯЧЕК, член УНС Відд. 373-го Т-ва „Сестри Любови" в Ст. Луїс, Міссурі, померла 30-го серпня 1989 року на 71-му році життя. Нар. 11-го березня 1918 року у Флет Рівер, Міссурі. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку дочку Стефанію Гаґен, зятя Беррі, внучки Мішел і Ерін, брата Івана Арміч і сестру Мері Вебер. Похорон відбувся 2-го верeня 1989 року на цвинтарі „Воскресення" в Ст. Луїз, Міссурі.

Вічна Їй Пам'ять!

Ярослава Вілімс, секр.

ІВАН СТОРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 34-го ім. св. Івана Хрестителя в Річмонд, Ва., помер 27-го червня 1990 року на 77-му році життя. Нар. 25-го вересня 1915 року в Польщі. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Юлію. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Хреста в Річмонд, Ва.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА МАЦІБОРСЬКА, член УНС Відд. 200 -го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., померла 25-го травня 1990 року на 81-му році життя. Нар. 7-го грудня 1908 року в ЗСА. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку мужа Мартина, три доньки: Барбару Френсис і Аннету Сосну, внуків та дальшу родину. Похорон відбувся 29-го травня 1990 року на цвинтарі Сайприс Гілл, Квінс, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

ЯРОСЛАВ ЩЕРБАК, член УНС і секретар 352-го Відд. ім. св. Михаїла в Філядельфії, Па., помер 7-го липня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 30-го липня 1920 року в Дрогобичі, Україна. Залишив у смутку дружину Ірму, синів Юрія і Марка в ЗСА, дочку Донну Майнльшмід в Німеччині і троє внуків. Похорон відбувся 12-го липня 1990 року на цвинтарі Ловнкрофт в Линвуд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Юрій В. Щербак
за батька

ПЕТРО ЛЮБА, член УНС Відд. 375-го ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па., помер 29-го червня 1990 року на 68-му році життя. Нар. 1922 року в Скалаті, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Марію і сина Петра мол. Похорон відбувся 2-го липня 1990 року, на цвинтарі св. Марії в Абінґтоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Тарнавський, секр.

КАТЕРИНА КРАВЧУК, член УНС Відд. 173-го ім. св. Володимира у Вілмінґтоні, Дел., померла 22-го червня 1990 року на 78-му році життя. Нар. 1912 року в селі Завадка, повіт Калуш, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Івана, синів: Юрія, Василя, Романа і Осипа, невісток, внуків і правнуків. Похорон відбувся 26-го червня 1990 року на катедральному католицькому цвинтарі у Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Щерба, секр.

АННА ВОЙТОВИЧ СІНДЕРС, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо, померла 10-го червня 1990 року на 73-му році життя. Нар. 23-го квітня 1917 року в Колюмбус, Огайо. Членом УНС стала 1945 року. Залишила у смутку мужа Мерль, сина Ґлена, дочок Танніс Н. Ган, Шарон Л. Симмерс, братів Йосифа Ломницького і Волтера Войтовича, сестру Гелен Шульц і четверо внуків. Похорон відбувся 13-го червня 1990 року на цвинтарі Меморіял Парк в Індіанаполіс, ІН

Вічна Їй Пам'ять!

А. Боровицька, секр.

МЕЙТРЕЯ Р. КЕЛЛЯР, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ" у Форд Ситі, Па. померла 10-го червня 1990 року на 16-му році життя. Нар. 25-го жовтня 1974 року Себустополь, Каліф. Членом УНС стала 1987 року. Залишила у смутку батька Стефана і маму Джералдіну, 4 сестри — Джамейку, Аллелуя, Анджеліну і Аду; двох братів — Мерлі і Рад. Похорон відбувся 13-го червня 1990 року в крематорії в Еуріка, Каліф., Ст. Полс Чепел в Блаксбурґ, Каліф.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Турко, секр.